

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

LEEFTIJD... JA, EN DAN?

Een tragikomische monoloog

1880
door

Tony Collins

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2020
Nr. 3529

PERSONAGE

(1 heer + pianist)

MAN
PIANIST

DECOR

Zwarte theaterdoeken, met midden achteraan het podium een opening tussen de doeken, waarlangs de acteur opkomt. In het gedeelte waardoor de acteur opkomt, kunnen eventueel wat rood - roze doekdelen bevestigd worden, zodat het even lijkt dat hij via de vagina zijn weg naar het podium vindt, maar opgelet!... Het mag ook niet te expliciet gelijkend zijn. Ergens halfweg de scene zit de pianist mee op het podium.

Op het podium staan plakkatens van +/- 50 x 60 cm met daarop de cijfers :
0 - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6 - 7 - 8 - 9 - 10 - 1/2 - en de woorden DAGEN - MAANDEN
- JAAR, allemaal voorzien van een steuntje aan de achterzijde, zodat ze kunnen
"staan".

(Het stuk begint in een totale duisternis, er wordt gewacht tot de zaal zo stil mogelijk is, daarna wordt de scène heel flauw belicht. Men hoort het geluid van bubbelend water, samen met het kloppen van een kinderhartje. De piano speelt een kinderslaapliedje, bvb : (youtube) "Kinderslaapliedjes".)

(Plots wordt er vanachter het doek geroepen: "LAAT ME ERUIT!... LAAT ME ERUIT!... LAAT ME ERUIT!..". Dan stormt de acteur door de achterste theaterdoeken naar de voorkant van de scène en bekijkt heel verward en verwaaid het publiek... Hij heeft een navelstreng aan die door de pianist wordt doorgeknipt.)

MAN : Wat? Sluiten ze je voedselvoorraad nog af ook! Vandalen! Gewoon doorgeknipt hé! Maar bon... Jezus! Wat is het hier koud zeg. En wat ruikt het hier vreemd... Als dit dan eindelijk mijn entree is in de echte wereld, geef mijn deel dan maar aan de kat... HOW hoho neen! Zo bedoel ik het niet! Ik zoek mijn eten zelf wel en daar moet die kat niet bij zijn... Ge moet de kat niet bij de melk zetten hé... Enfin... Als ik nu mijn melkvoorraad zo bekijk, is dat alvast een goed begin en ik denk dat ik de eerste tijd geen honger zal lijden...

Men zegt wel dat dit gebeuren de "GEBORTE" is, maar daar ben ik helemaal niet mee akkoord, tenslotte besta je al plus minus 9 maanden... Of tellen die dan niet mee misschien? Heb ik dan al die moeite gedaan om die 9 maanden "anciënniteit" te verliezen?

Sorry hé, maar ik heb die bepaalde dag wel de koers gewonnen! GEWONNEN! HALLO! Ge weet wel... Die zwemwedstrijd!

Dus, DAT was eigenlijk mijn geboorte... *(naar het publiek toe)* Waar of niet?... Ik vind, dat die 9 maanden er zouden moeten worden bij geteld... Pas op! Da's 9 maanden eerder uw verjaardag, communies of Lentefeesten... Je hebt dus 9 maanden rapper de bijhorende cadeaus... 9 maanden eerder 18 jaar, dus je mag

rappert gaan kiezen (*Denkt na*) ... Hoewel, dat is misschien niet echt een voordeel hier in België. Maar 9 maanden eerder mogen autorijden... (*Denkt weer na*) Alhoewel je daar ook niet veel winst mee maakt bij ons, je staat meer stil dan je kan rijden. Maar... je wordt wel 9 maanden eerder als "VOLWASSEN" aangerekend... Toch? En voor diegenen die niet echt graag werken of het werken beu zijn... Ge kunt ook 9 maanden eerder op pensioen! In ieder geval vind ik dat mijn leven al begon op de dag dat ik die ene koers daar, zeg maar die "Klassieker", heb gewonnen... IK! GEWONNEN!... (*bekijkt het publiek triomfantelijk en klopt zich triomfantelijk op de borst*) EERST HE!... BON!

Na die uitgesproken zege heb ik 9 zalige maanden gekend. Niks doen, op tijd en stond mijn eten, lekker warm en gezellig... Regelmatig bezoek van mijne pa... Regelmatig een bezoekje bij de fotograaf voor een fotootje... Ik bedoel eigenlijk een bezoek bij de gynaecoloog natuurlijk... Man man! Ik werd zelfs al gefilmd!... Had ik toen een goede manager gehad, ik had misschien al een carrière in de filmwereld gehad... Ja ja, oké, ik beken... Ik zie het jullie denken... Dat bestond nog niet in mijn tijd, maar nu zou het kunnen! Want NU gebeurt dat allemaal wel!

Nu word je al in alle stadia gefotografeerd en gefilmd, zelfs al heb je nauwelijks ledematen die zich nog moeten ontwikkelen... PAPARAZZI! Eigenlijk word je al "GESTALKT" door je eigen ouders... Maar ach, we vergeven het hen, want ze zijn gek op jou.

Goed, we gingen het dus over "leeftijd" hebben... En wat dat met een mens doet...

Wij worden dus geboren, terwijl we eigenlijk al 9 maanden leven. Is dat nu een probleem? Kijk, dat moet ieder voor zich uitmaken, maar het scheelt toch wel een procentje, vind ik...

(Neemt nu een plakkaat met "DAGEN" en enkele met "CIJFERS" erop)

Als boreling of als baby, zoals men zegt, wordt er in den beginne gesproken over "DAGEN" ... Is dat belangrijk? Ja, blijkbaar wel, want je kunt een dag, of meer dagen, "ouder" of "jonger" zijn dan, pak weg, een nichtje of een neef of zo! En waarom is dat nu belangrijk? Ha ha! Om diverse redenen, bijvoorbeeld het terugwinnen van je gewicht, want je verliest gewicht na een geboorte! (*bekijkt zichzelf*) Iets wat later op onze leeftijd al een hele karwei wordt, gebeurt dan vanzelf! Je hoeft er niks voor te doen. In ieder geval telt men in den beginne met dagen..."Hoe oud is hij nu?" "Zeven dagen"!... Zeven dagen!? Ja komaan hé, eigenlijk... Nee oké! Ik zal het daar niet meer over hebben.

Maar... dat verandert na één maand...

(*Neemt nu de plakkaat met "MAANDEN"*)

... want nu ben je ouder dan één maand en dat wordt "belangrijk"! Medisch word je heel goed opgevolgd en je wordt regelmatig gewogen, gemeten en nog zo van die dingen. Want... dat zijn allemaal zaken die door de familie druk worden besproken... Zelfs over onze ontlasting en het overgeven van het voedsel wordt met de glimlach gediscuteerd. "Hij heeft REFLUX"... Reflux?... Mannekens! Soms komt die melk mij gewoon de strot uit... Letterlijk en figuurlijk... Begrijpen ze dan niet dat je soms gewoon geen goesting hebt om weer eens aan die borst te hangen... Jaaaa! Ik weet het, voor jongens en ook voor sommige meisjes klinkt dat misschien wat raar... Maar zeg nu zelf, na een tijdje is de fun daar ook af en verlang je stilaan al eens naar een ander smaakje... Maar goed, we hadden het dus over ontlasting en overgeven. Kijk... iedereen weet toch dat een deel van wat je binnen krijgt er ook gewoon terug uit moet? Maar hola! Daar wordt deskundig over gekeuveld hoor! Vooral de nieuwbakken ouders, vrienden en familie, kunnen zo enorm liefdevol praten over onze "kak- en kotspartijen", dat ik me soms toch afvraag waarom men dat, bij mensen op een latere leeftijd, helemaal niet zo leuk meer vindt en het als een "LASTIG" iets gaat beschouwen...

En ik je kan verzekeren dat in mijn tijd, namelijk de "Pré-Pamper-periode", die "pisdokken" flink werden vol gekakt! Ho hoo zeker! Daar was werk aan om het proper te krijgen. Die doeken werden geweekt en afgekookt en konden, na droging, liggen wachten in de kast op de volgende lading "currysaus"! Want zo leek het soms wel: of men er een pot curry had in gedropt! Alleen met een ander geurtje dan curry!... Maar zelfs al had je bijna de hele woonkamer onder gekakt, het werd liefdevol ontvangen... Je mocht zelfs, liggend op je rug op een kussentje op de eetkamertafel, gewoon omhoog en los over de tafel heen pissen, terwijl men ijverig bezig was om je een nieuwe doek aan te doen... Probeer dat 20 jaar later nog eens, dan spreekt men gegarandeerd over een afwijking...

Ondanks die fratsen worden we geknuffeld, gekust, betast, door de haren gestreken, liefdevol op onze billen gekletst, door zowat iedereen van de familie en de vriendenkring. Je wordt dus geknuffeld, betast en gezoend dat het een lieve lust is, of je het nu graag hebt of niet... Jaaa! Ook door die naar mottenbollen ruikende oude tante met haar harige bobbel op haar wang, net naast haar lippen die nauwelijks haar valse tanden kunnen binnen houden... Om van haar adem nog te zwijgen. Of door die nonkel, die echt uit zijn bek stinkt door het langzaam opvreten van zijn eigen zelfgerolde sigaret en zijn afgrijselijke biergeur die hij opboert!... Kortom je wil liever weg vluchten, maar je bent nog te onhandig en nog lang niet sterk genoeg om het hazenpad te kiezen, als die vijandelijke troepen JOUW DOMEIN van je zachte bedje, kinderwagen of box naderen. ME TOO was in die jaren nog helemaal niet aan de orde en totaal onbestaande! Je bent ambetant, want je hebt dat niet graag, maar je kunt je niet verweren en dan word je al eens lastig...

En om dat duidelijk te maken aan je omgeving zet je de sirene eens flink open! Maar geen erg, het wordt je met liefde vergeven omdat men denkt dat je de stembanden eens moet oefenen!... En dan zingt men al eens een wiegeliedje om je in slaap te krijgen. Geef toe, dat is dan HEERLIJK om te ervaren...

(De piano zet nu "Wiegelied" in en het wordt ingetogen gezongen)

WIEGELIED

Slaap m'n kindje slaap,
 Droom nu rustig je mooie droom.
 Zweef zachtjes omhoog
 In je droom-regenboog.
 laat me zingen met jou
 Dicht tegen m'n wang,
 Je wordt zacht gesust,
 Misschien vindt je nu rust.
 Ik waak wel over jou
 Omdat ik van je hou
 Slaap m'n kindje zacht,
 Ik hou hier wel de wacht.
 Jij bent ons licht, een sterrenstraal,
 Kom slaap nu helemaal
 Je wordt nu zacht gesust
 Dat brengt je weer tot rust
 Slaap m'n kindje slaap
 Slaap m'n kindje... Slaap, slaap, slaap... (x2)

Er komt natuurlijk een tijd, dat die twaalfde maand ook voorbij kabbelt en ja hoor, *(neemt nu de plakkaat met "JAREN")* nu beginnen we aan het ernstige werk: DE JAREN!

(Neemt een plakkaat met de 1 op en zet die naast die van "jaren")

We zitten nu tussen 1 en 2 jaar... Want, nadat we geleerd hebben om rechtop te kunnen zitten, te kruipen en te staan, beginnen we daarna aan onze pogingen om te LOPEN!... Da' s een heel gedoe, want je moet verdorie trachten je evenwicht

te houden, terwijl je vooruit of achteruit tracht te bewegen... Niet eenvoudig! Want vaak, als je wil vooruit gaan en één van je benen niet meteen mee wil, stuik je gewoon met je smikkel tegen de vlakke!... DRAMA! Bleiten! Klep openzetten! Aandacht vragen! Gelukkig hebben ze daar ook hulpmiddelen voor in de vorm van loopwagentjes... Tiens... Dat komt me bekend voor, da' s dus een ervaring die later nog van pas kan komen! Da's al iets dat we leren voor later...

Goed! De eerste twee, drie jaren vliegen voorbij en we zijn full time KLEUTER! Sterker nog, onze ontwikkeling gaat razend snel. We leren woordjes en kleine zinnestjes en de familie is enorm gecharmeerd door ons getater. We kunnen nog niet lezen of tellen, maar geen nood, dat gaan we leren op school! We leren zelfs onze leeftijd zeggen. Akkoord, we hebben nog niet echt een benul van die getallen, maar het wordt ons ingefluisterd door onze omgeving... En nu komt het... Heb je daar ooit al eens over nagedacht?...

(Neemt nu de plakkaat met "1/2", de "3", de "4" en de "6" op)

Namelijk, de enige periode in ons leven dat vooral mama en papa willen dat we ouder zijn, is in onze kinderjaren of zelfs nog een beetje in onze adolescenten jaren... Vooral beneden de leeftijdsgrens van 10, zijn we zo bezig met ouder worden, dat zelfs de delen van een jaar gaan meetellen... Dan vragen ze je: "Hoe oud ben je?" En dan zeggen je ouders of jijzelf heel zelfverzekerd: "4 1/2!"... Je zegt nooit: "Ik ben 36 1/2"... Nee nee, je bent "4 1/2"! Je wordt dus bijna "5"! Want die "bijna 5" is heel belangrijk om er bij te horen! Ja ja, je gaat naar de "6" hé! Richting "DE GROTE SCHOOL"!

Daar begint een groot avontuur! Je komt in de grote mensen wereld! Er wordt van je verwacht dat je gaat presteren, of je dat nu wil of niet!... Je doet soms nog wel eens dingen die jij zelf heel normaal vindt, maar waarmee het instituut SCHOOL het helemaal niet mee eens is! Maar ook op school worden zaken van je gevraagd die ook voor jou vreemd klinken! Je moet plots in de rij lopen, letterlijk en figuurlijk! Huiswerk maken, lessen leren en met leuk zijn in de klas

moet je oppassen, want de leerkracht beslist soms eigenhandig dat het NIET LEUK is! Je doet ook je eerste communie of een lentefeest met de nodige cadeaus! We leren lezen en schrijven en tellen en rekenen! Eigenlijk best wel veel op zo'n korte tijd hé! Je leert je eigen naam schrijven!... Als je dan Jef of Tom heet, heb je wel een voordeel vind ik... Het had ook Jean-Marie-Louis kunnen zijn...

Soms word je GEPEST! Of misschien pest je zelf wel eens iemand.. NEEEEEE! Zoiets heb ik nooit gedaan... We maken onze eerste vrienden of vriendinnen, soms zelfs voor het leven. Je hebt soms zelfs je eerste liefde... Haaa! De lagere school... Daarna het middelbaar...

(neemt de 1 en de 0 en vormt het getal 10)

Na wat vallen en opstaan in je eerste 10 levensjaren, die gepaard gaan met al dan niet begrepen worden op school, of thuis, of bij je vrienden of vriendinnen, passeer je die magische "10" en kom je dus in je tienerjaren! TEENAGER! yessssss! TIENERJAREN! Oh Oh! Man! Je bent niet meer te houden!

(Haalt nu de plakaten aan met cijfers "3", "4", "5" en "6"...)

Nu gaat het snel! Jongens toch! Je SPRINGT echt naar de volgende getallen!... Soms zelfs met een paar tegelijk! Je gaat hard! "Hoe oud ben je?" - "Ik word "16"! Ja ja, zelfs al ben je nog maar "13" of "14"... Nee nee, komaan zeg, je WORDT "16"... En normaal gezien, als je blijft leven, heb je nog gelijk ook... Want, ook al duurt het nog twee of drie jaren, je wordt "16"!

Tienerjaren... *(mijmert)* Is er eigenlijk iets mooier dan tienerjaren? Goh! eigenlijk niet, maar je beseft het niet. Je wil te snel vooruit, want de "volwassenheid" staat je op te wachten! Maar als je er nu op terug kijkt... Je begint plots veel bewuster de dingen te assimileren! Muziek, sport, vrienden en vriendinnen... MEISJES!... Je ziet ze veranderen in jonge vrouwen...

Je wil als jongen ook snel naar die veranderingen toe, maar je krijgt de indruk dat het bij meisjes sneller gaat... In die periode zijn de meisjes ons twee jaar voor... Je krijgt als jongen, wat men noemt "de baard in de keel" en je stem slaat over, vooral op de meest ongelegen momenten... Je hebt intussen ook ontdekt dat je schaamhaar krijgt!... Bij sommigen zie je de eerste snorharen of een beetje baardgroei! Jezus! Moet ik me gaan scheren?... Je hebt ook al een tijdje door dat je huishouden daaronder ook verandert en dat er soms dingen gebeuren die je niet in de hand hebt... Allee ja... Bij de meisjes hebben ze al een tijdje hun "veranderingen" of maandstonden... Toen ik er als tiener voor de eerste keer hoorde over spreken, hoorde ik het in Keulen donderen!... Maar waarschijnlijk had ik MAANstonden begrepen en kon ik het daarom niet helemaal plaatsen... De meisjes veranderen misschien nog sneller en krijgen "vormen", die wij jongens, best interessant vinden... We beginnen interesse in mekaar te krijgen en veroveren zelfs onze eerste "liefjes" of "vrijers"... Je eerste lichamelijke ontdekkingen... Jongens toch! Weet je nog hoe onhandig het allemaal was? Ook de eerste teleurstellingen in de liefde... En groeien dat we deden! Je groeit dat het een lieve lust is! Soms zo hard dat je gewrichten pijn doen en dat ik mijn voeten zag groeien terwijl ik erbij was!... Ik was werkelijk een "LOPENDE" rekening voor mijn ouders. Maar we "sukkelen" gestaag verder, op naar de 18 jaar!

(Neemt de 1 en de 8 en "jaar") En dan op een dag, gebeurt het!... 18 jaar! 18 jaar! Hallo! Je bent nu voor een aantal zaken "VOLWASSEN"! Je mag overal binnen, je mag auto rijden, je mag gaan stemmen en in onze tijd kon je naar het leger... Je wordt seksueel als volwassen aanzien en je hoeft niet meer naar school te gaan als je niet wil... In mijn tijd konden wij soms al vanaf ons 15 jaar gaan werken!... Kortom, je bent op weg naar de 21 en dat is toch nog wat anders!

(Neemt nu de 1 en de 2 en vormt 21 jaar)

Want... Met het verkrijgen van de 21 levensjaren, ben je dus geen tiener meer en al zeker geen kind meer! Je wordt nu overal als VOL beschouwd!... 21! Het